

**Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка**

**НН інститут педагогіки і психології
Кафедра педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту педагогіки
і психології

С. М. Кондратюк

«7» вересня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

другий (магістерський) рівень

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ОСВІТИ**

галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність – 014 Середня освіта (Українська мова і література)

додаткова предметна спеціальність – 014 Середня освіта (Мова і література
(англійська))

освітньо-професійна програма: Середня освіта (Українська мова і література.
Англійська мова)

Мова навчання – українська

Погоджено науково-
методичною комісією НН
інституту педагогіки і психології
«28» серпня 2020 р.

Голова

Тарасова Т.Б., к. психол. н.,
доцент

Розробники:

1. Сбруєва Аліна Анатоліївна – доктор пед. наук, професор, зав. кафедри педагогіки;
2. Кривонос Ольга Борисівна – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри педагогіки.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки
Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Сбруєва А.А. доктор пед. наук, професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів –3	Магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
перший			
Семестр			
другий			
Лекції			
		14 год.	
Практичні, семінарські			
		14 год.	
Лабораторні			
Самостійна робота			
		60 год.	
Консультації:			
		2 год.	
Загальна кількість годин - 90		Вид контролю:	
	залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформуванати здатність студентів:

- виявляти широке коло проблем, що стосуються інноваційних змін, спрямованих на підвищення якості і конкурентоспроможності освіти;
- вирішувати стратегічні завдання, що стоять перед національною системою освіти в нових економічних і соціокультурних умовах, інтеграцію її в європейський і світовий освітній простір;
- ставити мету та обирати ефективні шляхи її досягнення шляхом розуміння фундаментальних основ інноваційних перетворень та використання як теоретичних, так і практичних методів інноваційної педагогічної діяльності.
- розуміти сутність і дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемний, частково-пошуковий, інтерактивно-комунікативний.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою є знання з філософії, загальної психології, педагогічної психології, загальної педагогіки, історії педагогіки, порівняльної педагогіки, методики викладання дисциплін зі спеціальності.

3. Результати навчання за дисципліною

	Програмовані результати навчання ОПП	Знати / Вміти
ПРЗ 1	Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень.	Знає інноваційні зміни в системі дошкільної, загальної середньої, позашкільної, вищої, післядипломної освіти відповідно Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», Концепції «Нова українська школа».

<p>ПРЗ 2</p>	<p>Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном.</p>	<p>Знає зміни в системі вищої освіти відповідно Закону України «Про вищу освіту» в контексті інноваційних змін, пов'язаних з Болонською декларацією і входженням системи вищої освіти в європейський освітній простір.</p> <p>Порівняльний аналіз організації дошкільної і загальної середньої освіти в Україні та в країнах європейського союзу.</p>
<p>ПРЗ 3</p>	<p>Базові уявлення про психологічні чинники, які впливають на процес навчання студентів, про структуру педагогічних здібностей та їх формування у студентів.</p>	<p>Знає психологічні чинники, які впливають на процес навчання студентів (мотивація, увага, уява, творче мислення) в процесі створення особистісних творчих продуктів студентів.</p> <p>Знає структуру педагогічних здібностей: дослідницьких (діагностичних, прогностичних, конструктивних), комунікативних, організаційних, дидактичних, виховних, рефлексивних, що формуються в освітньому процесі у студентів.</p>
<p>ПРЗ 10</p>	<p>Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.</p>	<p>Знає особливості використання дистанційного навчання в системі вищої і загальної середньої освіти.</p> <p>Знає сучасне програмне забезпечення і специфіку його використання у навчальному процесі та науковій дослідницькій діяльності.</p>
<p>ПРУ 3</p>	<p>Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми,</p>	

	аргументуючи власну позицію.	
ПРУ 4	Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.	Вміє реалізувати принципи професійної етики педагога (мораль у свідомості, поведінці, професійній діяльності педагога, його відносинах з учнями, батьками та колегами) в різних стандартних і нестандартних професійних ситуаціях, при підготовці і розв'язанні педагогічних задач, що стосуються навчання і виховання учнів, формуванні їх наукового світогляду. Вміє дотримуватись правил академічної доброчесності під час створення власних наукових творчих продуктів (статей, тез, проєктів тощо).
ПРУ 6	Проєктує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.	Вміє спланувати і провести фрагмент лекції, семінарського заняття з використанням дидактичних можливостей евристичного, інтерактивного, проєктного, дистанційного навчання з урахуванням індивідуально-вікових особливостей молоді.
ПРУ 7	Бере участь в різних формах навчально-педагогічної комунікації (педради, методоб'єднання учителів-філологів або класних керівників, батьківські збори).	Вміє спланувати і підготувати необхідні матеріали для участі в
ПРУ 8	Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).	Вміє підготувати наукову статтю, тези конференції, список використаних джерел, науковий проєкт відповідно сучасних вимог.
ПРУ 9	У професійній діяльності керується сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці.	Вміє реалізувати сучасні принципи толерантності, діалогу і співпраці при викладанні української мови та літератури, при проведенні виховних заходів, при взаємодії з батьками учнів і колегами.

ПРУ 10	Уміє будувати і втілювати ефективну стратегію професійного саморозвитку і самовдосконалення.	
ПРК 1	Вільне компетентне спілкування державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.	Вміє вільно компетентно спілкуватися державною та іноземною (англійською) мовами з широким колом фахівців, із громадськістю у галузі професійної та/або наукової діяльності.
ПРК 2	Ефективна взаємодія в команді, у професійному колективі та з представниками інших професійних груп	Вміє реалізувати принципи взаємодії в команді (комунікації, довіри, відповідальності, емпатії тощо), у педагогічному та учнівському колективі та з представниками інших професійних груп.
ПРА 1	Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, сформованість мотивації до здійснення професійної діяльності.	Усвідомлює соціальну значущість майбутньої професії, має сформовану мотивацію до здійснення професійної діяльності.
ПРА 2	Відповідальне ставлення до навчання студентів/учнів.	
ПРА 3.	Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.	Вміє реалізувати загально навчальні вміння (пошуку інформації, аналізу, синтезу, узагальнення, конкретизація, абстрагування, моделювання, висновки тощо), які забезпечують здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює власні думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію, та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, може аргументовано обирати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної творчої діяльності, вільно використовує знання для використання творчих завдань.
82 - 89	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці. За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою, має стійкі навички виконання завдань.
74 - 81	Вільно володіє навчальним матеріалом. Застосовує знання на практиці, але узагальнює і систематизує навчальну інформацію не в повній мірі, допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні знання на практиці.
64 - 73	Володіє навчальним матеріалом, знає основні поняття навчального матеріалу, виконує поставлені завдання на репродуктивному рівні, має недостатньо стійкі навички виконання практичних завдань.
60 - 63	Володіє навчальним матеріалом поверхнево, фрагментарно, відтворює певну частину навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, знає основні поняття навчального матеріалу. Має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.
35-59	Має фрагментарні знання при незначному загальному обсязі навчального матеріалу, відсутні сформовані вміння та навички, допускає суттєві помилки під час відповіді. Планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
1 - 34	Студент не володіє навчальним матеріалом. Виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Розподіл балів (залік)

Поточний контроль											Самостійна робота	Сума	
РОЗДІЛ 1					РОЗДІЛ 2				РОЗДІЛ 3				
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	28	100
6	6	6	6	6	6	6		6	6	6	6		

T1, T2 ... T 9 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами діагностики навчальних досягнень є тести, а також індивідуальні творчі освітні проекти.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ I. Інноваційний розвиток освіти України

Тема 1. Основні напрямки і тенденції інноваційного розвитку освіти України.

Тема 2 . Інноваційна людина як проект сучасної освіти.

Тема 3. Оновлення нормативно-правової бази інноваційного розвитку системи освіти

Тема 4. Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти

Тема 5. Академічна доброчесність.

РОЗДІЛ II. Інноваційний розвиток загальноосвітніх, позашкільних та вищих закладів освіти

Тема 1. Інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу.

Тема 2. Сучасна інклюзивна освіта.

Тема 3. Інноваційний розвиток позашкільної освіти.

Тема 4. Інноваційні перетворення вищої та післядипломної освіти.

РОЗДІЛ III. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного та технологічного підходів

Тема 1. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу.

Тема 2. Інноваційні технології в освіті.

Тема 3. Дистанційне навчання як інноваційна педагогічна система.

7.2. Структура навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	всього	Із них			
		лекції	практики	консультації	самостійна робота
РОЗДІЛ І. Інноваційний розвиток освіти України					
Тема 1. Основні напрямки і тенденції інноваційного розвитку освіти України	6	2			4
Тема 2. Інноваційна людина як проект сучасної освіти	6	1	1		4
Тема 3. Оновлення нормативно-правової бази інноваційного розвитку системи освіти	5		1		4
Тема 4. Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти	5		1		4
Тема 5. Академічна доброчесність	6	1	1		4
РОЗДІЛ ІІ. Інноваційний розвиток загальноосвітніх, позашкільних та вищих навчальних закладів					
Тема 1. Інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу	7	2	1		4
Тема 2. Сучасна інклюзивна освіта	5		1		4
Тема 3. Інноваційний розвиток позашкільної освіти	5		1		4
Тема 4. Інноваційні перетворення вищої та післядипломної освіти	7	2	1		4
РОЗДІЛ ІІІ. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного та технологічного підходів					

Тема 1. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу	7	2	1		4
Тема 2. Інноваційні технології в освіті: суть, провідні завдання, роль у педагогічному процесі	9	4	1		4
Тема 3. Дистанційне навчання як інноваційна педагогічна система	7			1	6
ІНДЗ	13		2	1	10
Залік	2		2		
Усього годин	90	14	14	2	60

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема: Інноваційна людина як проект сучасної освіти	1	-
2	Тема: Оновлення нормативно-правової бази інноваційного розвитку системи освіти	1	-
3	Тема: Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти	1	-
4	Тема: Академічна доброчесність	1	-
5	Тема: Інноваційний розвиток загальноосвітнього навчального закладу	2	-
6	Тема: Сучасна інклюзивна освіта	1	-
7	Тема: Інноваційні перетворення вищої та післядипломної освіти	1	-
8	Тема: Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу	1	-
9	Тема: Інноваційні технології в освіті: суть, провідні завдання, роль у педагогічному процесі	1	-
10	ІНДЗ	2	
11	Залік	2	-
12	Усього годин	14	-

8. Рекомендовані джерела інформації

Базова література

1. Біла книга національної освіти України / Акад. пед. наук України; за ред. В. Г. Кременя. – К.: вид-во Акад. пед. наук України, 2009. – 256 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / І.М. Дичківська. – 2-ге вид. доповн. – К.: Академвидав, 2012. – 357 с.
3. Інновації як чинник суспільного розвитку: теорія і практика [Текст]: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, (30 - 31 березня 2012року). Ч.І. – Суми: [НІКО], 2012. – 175 с.
4. Інновації як чинник суспільного розвитку: теорія і практика [Текст]: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, (30 - 31 березня 2012року). Ч.ІІ. – Суми: [НІКО], 2012. – 215 с.
5. Інноваційна діяльність ЗНЗ / Упоряд. Л. Галіцина. – К.: Вид. Дім «Шкільний світ», 2005. – 128 с.
6. Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології: колективна монографія. – К.: Аміак, 2005. – 252 с.
7. Євтух М.В. Інноваційні методи оцінювання навчальних досягнень: моногр. / М.Б. Євнух, Е.В. Лузік, Л.М. Дибкова. – К.: КНЕУ. 2010. – 248 с.
8. Калініна Л.М. Проект інноваційної школи: стратегічне планування, управління інноваціями / Л.М. Калініна. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. – 96 с.
9. Керівник і керівництво: Інноваційні підходи / упоряд. Людмила Галіцина. – К.: Шк.. світ, 2011. – 112 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»)
10. Паламарчук В.Ф. Першооснови педагогічної інноватики. I Т. / В.Ф. Паламарчук. – К.: Освіта України, 2005. – 420 с.
11. Паламарчук В.Ф. Першооснови педагогічної інноватики. II Т. / В.Ф. Паламарчук. – К.: Освіта України, 2005. – 504 с.
12. Пашута М.Т. Інновації: понятійно-термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання: Навч. посіб. / М.Т. Пашута, О.М. Шкільнюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 118 с.
13. Педагогічна майстерність: підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. С. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. – 3-е вид., допов. і переробл. – К.: СПД Богданова А.М., 2008. – 376 с.
14. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: навч. посібник. / Упоряд.: І. А. Зязюн, Н. Г. Базелевич, Т. Г. Дмитренко та ін.; за ред. І. А. Зязюна. – К.: СПД Богданова А.М., 2008. – 462 с.
15. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: К.І.С., 2003. – 296 с.
16. Творчий стиль викладання як чинник інноваційного розвитку вищої освіти [Текст] / Т.Б. Тарасова // Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, (4-5 березня 2014 року). – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2014. – Т.1. – С. – 296 - 298.

17. Управління інноваційним розвитком освіти в суспільстві ризику [Текст]: монографія. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2012. – 457 с.
18. Химинець В. Інновації в початковій школі / Василь Хеменець, Марія Кірик. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 312 с.
19. Химинець В. Інноваційна освітня діяльність \ Василь Хеменець. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 360 с.
20. Кремень В. Проект сучасної освіти: інноваційна людина / В. Кремень // Рідна школа. – 2013. – № 8 – 9 (1004 – 1005). – С. 4 – 8.
21. Кремень В. Методологічно і науково забезпечувати розвиток інноваційної освіти / В. Кремень // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2013. – №2. – С. 4 – 14.

Нормативно-правова література

1. Державна національна програма “Освіта” (Україна ХХІ століття). Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 1993 р. № 896. – К.: Райдуга, 1994. – 61 с.
2. Державна програма “Вчитель”. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2002 р. № 379.
3. Закон України «Про вищу освіту». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Наказ МОН України від 07.11. 2000 р. « Про затвердження положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності»
7. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки.
8. Про Національну доктрину розвитку освіти: Указ Президента України від 17 квітня 2002 р. № 347. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Додаткова

1. Гринькова В. Модернізація національної освіти на засадах компетентнісного підходу / В. Гринькова // Рідна школа. – 2016. - № 4 (1036). – С. 20 – 24.
2. Герчанівський Д.Л. Інноваційні технології контролю успішності студентів з гуманітарних дисциплін: монографія / Д.Л. Герчанівський, Є.Ф. Іпатов, В.В.Павловський. – К.: НАКККіМ, 2010. – 192 с.
3. Івлева Л. Перспективи інноваційного розвитку освіти / Л. Івлева, Є.Сідоріна, С.Карбовська // Вища школа. – 2013. – № 10. – С. 49 – 58.
4. Даниленко Н. Інноваційна спрямованість освіти / Н.Даниленко // Управління освітою. – 2013. – №24 (324). – С. 3 – 7.

5. Ковальчук В.І. Тенденції інноваційного розвитку сучасної школи в Україні / В.І. Ковальчук // Імідж сучасного педагога. – 2015. – № 7 (156). – С. 3 – 6.
6. Кожевникова О.В. Дистанційне навчання як інноваційна педагогічна система та складова педагогічної майстерності сучасного вчителя / О.В.Кожевникова // Імідж сучасного педагога. – 2015. – №4 (153). – С. 14 – 16.
7. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: монографія / А. А. Колупаєва. – Самміт-Книга, 2009. – 272 с.; іл. – (Серія “Інклюзивна освіта”).
8. Куклін О.В. Концептуальні засади інноваційного розвитку вищих навчальних закладів / О.В. Куклін [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.econom.nauka.com.ua/?op=1&z=1186>.
9. Керівник і керівництво: Інноваційні підходи / упоряд. Людмила Галіцина. – К.: Шк.. світ, 2011. – 112 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»)
10. Левківський К. Освіта України в соціально-економічному вимірі ХХІ століття / К.Левківський, Л.Івлева // Вища освіта. – 2013. – №.9. – С. 20 – 29.
11. Максименко С.Д. Психічні механізми самореалізації особистості в медіа просторі / С.Д. Максименко // Педагогіка і психологія. – 2013. – 2 (79). – С 14 – 17.
12. Національний звіт України про впровадження положень Болонського процесу до VI міністерської конференції // Вища школа. – 2009. – № 3. – С. 3–25.
13. Ніколаєнко С. М. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття / С. М. Ніколаєнко. – К.: Знаки, 2006. – 253 с.
14. Ніколаєнко С. М. Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти України: монографія / С. М. Ніколаєнко. – К.: Нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 419 с.
15. Пекуляк І. Інновації в навчально-виховному процесі: етапи, принципи та алгоритм / І. Пекуляк // Управління освітою. – 2015. –№22 (370). – С. 4 – 10.
16. Пузіков Д. Оцінювання інноваційного розвитку загальноосвітнього навчального закладу: особливості та умови організації / Д. Пузіков, К. Гораш // Рідна школа. – 2015. – № 1 – 2 (1021 – 1022). – С. 7 – 11.
17. Салань Н. Теоретичне обґрунтування інноваційних форм діяльності позашкільних закладів України сьогодення / Н. Салань // Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Тези І-ї Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 21 – 22 листопада 2013 року). – Дрогобич: Посвіт, 2013. – С. 253 – 255.
18. Слюсаревський М.М. Медіаорієнтаційна функція освіти як відповідь на виклики інформаційної доби / М.М. Слюсаревський // Педагогіка і психологія. – 2013. – 2 (79). – С. 18 – 28.

19. Степко М. Світові тенденції розвитку системи вищої освіти та проблеми забезпечення якості й ефективності вищої освіти в Україні / М. Степко // Вища освіта. – 2013. – №7. – С. 13 – 22.
20. Степко М. Ф. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес / М. Ф. Степко. – К.: Узд., 2004. – 24 с.
21. Степко М. Ф. Проблеми реформування вищої освіти в контексті Болонського процесу / М. Ф. Степко // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 1. – С. 34–39.
22. Петрунько О.В. Молодь та інноваційні технології: перспективи і ризики взаємодії: методичний посібник / О.В.Петрунько; Нац. акад. пед. наук України. Ін-т соц. та політ. Психології. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. – 84 с.
23. Химинець В. Інновації в початковій школі / Василь Хеменець, Марія Кірик. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 312 с.
24. Химинець В. Інноваційна освітня діяльність \ Василь Хеменець. – Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 360 с.
25. Хуторской А.В. Ключевые компетентности и образовательные стандарты / А.В. Хуторской: Доклад на отделении философии образования и теоретической педагогики РАО 23 апреля 2002 г. Центр «Эйдос» [Електрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.eidos.ru>.
26. Яструбова В. Метрологічні засади інноваційної моделі закладу освіти ХХІ століття / В. Яструбова // Рідна школа. 2016. – № 2 – 3. С. 26 – 31.

Методичне забезпечення

1. Змістові інновації у магістерській підготовці соціальних педагогів: монографія / [за заг. ред. А.А. Сбруєвої та О.М. Полякової]. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2013. – 388 с.
2. Інновації у професійно-педагогічній підготовці майбутнього вчителя: методологічні, змістові та методичні засади: [монографія] / [за ред. проф. А.А.Сбруєвої]. – Суми: Видавництво «МакДен», 2011. – 432 с.
3. Кривонос О.Б. Зміст лекцій з «Актуальних питань інноваційного розвитку освіти» [електронний ресурс].
4. Кривонос О.Б. Інструктивно-методичні матеріали для студентів з підготовки до семінарських занять з дисципліни «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти» [електронний ресурс].
5. Кривонос О.Б. Інструктивно-методичні матеріали для студентів з організації самостійної роботи з дисципліни «Актуальні питання інноваційного розвитку освіти» [електронний ресурс].
6. Пізнавально-творча і професійна самореалізація особистості в евристичній освіті: [монографія] / [за ред. проф. М.О.Лазарева]. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2014. – 312 с.
7. Управління інноваційним розвитком освіти в суспільстві ризику : [монографія]. – Суми : Вид-во СумДПУ]за ред. проф. А. А. Сбруєвої[/ ім. А. С. Макаренка, 2012. – 460 с.

Інформаційні ресурси

1. Академія педагогічних наук України - <http://www.apsu.org.ua>
2. Український центр оцінювання якості освіти. – www.testportal.gov.ua
3. Освітній портал "Освіта.UA". – <http://osvita.ua>
Освітянська мережа України. – www.ednu.kiev.ua
4. Виховна робота в школі. – http://www.library.kherson.ua/teach/scool_07.htm
5. Відкритий урок: професійний журнал для вчителів. – <http://osvita.ua/school>
6. Для класного керівника. – <http://www.uroki.net/docklruk.htm>
7. Острів знань : Освітній шкільний інтернет-портал. – <http://ostriv.in.ua/>
8. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології Науковий журнал [Електронний ресурс] — Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pednauk/
9. Учительський портал. – <http://www.uchportal.ru/>
10. Я – вихователь. – <http://vosпитatel.at.ua>
11. Слово вчителя. – www.konserg.ucoz.ua
12. Портал «Діти України». – www.children.edu-ua.net
13. Наукове електронне фахове видання "Народна освіта" . – www.narodnaosvita.kiev.ua
14. Освітній портал " Педагогічна преса". – <http://pedpresa.ua>
15. "Гармонія сімейного життя". Сайт для старшокласників та старшокласниць. – <http://harmonia.okis.ru>
16. Безпека дітей в Інтернеті. – <http://onlandia.org.ua>
17. Освітній онлайн-журнал. – <http://educlub.com.ua>
18. Щоденник. Уа. – <http://shodennik.ua>
19. Українська педагогіка. – <http://ukped.com>
20. Уроки.нет. – <http://www.uroki.net>
21. Інформаційний портал "Знання". – <http://znannya.info>
22. Методичний портал. – <http://pedsovet.su>
23. Тестування і моніторинг в освіті. - <http://timo.com.ua>